

**Zápisnica zo zasadnutia Výboru pre rodovú rovnosť Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
6. júna 2019, 13.00 h., zasadacia miestnosť č. 117**

Prítomní členovia/ky a prizvaní (vrátane zúčastnených v zastúpení): **30** podľa prezenčnej listiny (dostupná na sekretariáte výboru)

Ospravedlnení členovia/ky: **3**

Nepřítomní členovia/ky: **1**

Zvukový záznam s prepisom je dostupný na sekretariáte výboru.

Program

1. Otvorenie
2. Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2018
3. Výzvy a projekty v oblasti rodovej rovnosti z OP Ľudské zdroje
4. Návrhy na zlepšenie financovania MVO pôsobiacich v téme rodovej rovnosti a ľudských práv žien prostredníctvom zmien v dotačnej schéme MPSVR SR na podporu rodovej rovnosti
5. Vyjadrenie výboru k uzneseniu Národnej rady SR č. 1697 k procesu ratifikácie Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu Slovenskou republikou (tlač 1409) zo dňa 29. marca 2019
6. Rôzne

1. Otvorenie

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Privítal dámy a pánov na zasadnutí Výboru pre rodovú rovnosť a následne stručne priblížil jednotlivé body programu. Spýtal sa členov a členiek Výboru na prípadné návrhy na doplnenie alebo zmenu programu oproti návrhu z pozvánky. Nikto nemal žiadnu výhradu alebo návrh a tak na základe kontroly prezenčnej listiny potvrdil uznášaniaschopnosť Výboru a po hlasovaní potvrdil jednomyseľné schválenie programu zasadania. Následne predal slovo pani tajomníčke Výboru, Oľge Pietruchovej, aby predstavila druhý bod programu.

2. Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2018

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Stručne predstavila Súhrnnú správu o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2018 (Správa), ktorá je zameraná na situáciu na trhu práce. S ohľadom na skutočnosť, že všetci členovia a členky Výboru dostali Správu v predstihu v elektronickej podobe, nebolo potrebné

predstavovať každú tému a oblasť podrobne. Správa približuje situáciu na trhu práce a to špecificky oblasti vertikálnej a horizontálnej segregácie na trhu práce. Správa sa zameriava aj na tzv. intersekcionalitu a viacnásobné znevýhodňovanie žien pričom však poukazuje na problém nedostatku dát potrebných pre výskum týchto javov. Následne bol značný čas venovaný pripomienkam, ktoré boli prijaté počas prípravy tejto Správy. Pripomienky boli prijaté od dvoch subjektov, a to od o.z. Katolícke hnutie žien a od o.z. Možnosť voľby. Pani tajomníčka Výboru prezentovala všetky obdržané pripomienky s vysvetlením ich prijatia alebo odmietnutia. Prijaté pripomienky boli do textu zapracované, pričom tie odmietnuté akceptované neboli.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval pani tajomníčke Pietruchovej za priblíženie bodu 2 a otvoril diskusiu, v rámci ktorej sa ihneď dotazoval na ďalší postup so Súhrnnou správou.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Reagovala, že Správa bude zaslaná na Radu vládu pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a samozrejme na poradu vedenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a následne bude zaslaná Vláde SR ako informatívny materiál, čiže nebude prechádzať medzirezortné pripomienkové konania.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Podakovala, že tohtoročná správa je omnoho rozsiahlejšia ako tá minulá. Opýtala sa, práve v súvislosti s minuloročnou správou, pretože Vláda SR ju mala brať na vedomie ale ten materiál nebol schválený. Čiže mohli by sa nejakým spôsobom dožadovať informácie pre Výbor ale aj pre Radu vlády pre ľudské práva, pretože to nie je obvyklý alebo štandardný postup, že táto správa nebola vládou schválená z minulého roka.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Odpovedala pani Mesochoritsovej, že ako povedala, správa nebola nikdy zaradená na rokovanie vlády, pričom sa snažili získať informácie. Samotný pán minister sa snažil informovať prečo nebola správa zaradená, avšak doteraz sme nedostali odpoveď. Neskôr prišiel návrh, že do konca roka by bola správa považovaná za bezpredmetnú, s čím pán minister nesúhlasil a trval na tom, aby bola správa prerokovaná, avšak doteraz nebola. Zdôraznila, že nejde len o správu Výboru ale aj správu o ochrane detí pred násilím, takže dve takéto správy sú „niekde“ na Úrade vlády.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval a vyzval na ďalšie otázky.

Petra Badániová

Predniesla jednu pripomienku a jednu otázku. Pripomienka bola, že v správe sa vôbec nespomínajú bezpečné ženské domy. Sú možné nejaké výstupy, koľkým ženám poskytnú útočisko a pomoc, ako sú tieto služby financované?

Otázka bola v súvislosti s programom Výboru pre rodovú rovnosť z novembra. Tajomníčka Výboru v rámci tretieho bodu priblížila plán na vytvorenie pracovnej skupiny na pomoc obetiam domáceho násillia. Z každého vyššieho územného celku by v nej boli zastúpené aspoň dve organizácie, kvôli mapovaniu finančnej podpory, zo strany vyšších územných celkov v tejto oblasti a či sa teda táto pracovná skupina vytvorila, prípadne či už sú nejaké výstupy, a kde sa k nim dá dostať.

Oľga Pietruchoová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

K pripomienke uviedla, že minuloročná správa sa venovala oblasti násillia na ženách. Boli tam podrobné informácie o bezpečných ženských domoch o množstve miest, poskytovaných intervenciách, a keďže táto správa sa venuje inej oblasti, tak neopakovali jej časti. Nemá význam každý rok opakovať tie informácie, pretože ony sa nemenia takým skokovým spôsobom.

K otázke uviedla, že všetky aktivity sa uskutočnili. Väčšina odborných aktivít v oblasti násillia na ženách je koordinovaná Koordinačno-metodickým centrom pre prevenciu násillia na ženách (KMC). Bolo uskutočnené rokovanie/stretnutie bezpečných ženských domov. Jedno niekedy v apríli, kde sa hovorilo o príprave usmernenia aj smerom k VÚC a príprave zadefinovania minimálnej siete. Na ďalšie rokovanie Výboru môžu predložiť správu z postupu a prípravy tohto usmernenia.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ďakuje, ďalšie pripomienky.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Dodala pripomienku k tvorbe alebo k spôsobu tvorby, keďže Výbor pre rodovú rovnosť je jednak poradný orgán rady vlády, ale v štatúte má jasne stanovené, že každoročne v spolupráci, teda s odborom rodovej rovnosti a Inštitútom pre pracovisko práce a rodiny a strediskom pre ľudské práva, participuje na vypracovávaní tejto správy o stave rodovej rovnosti. Možno do budúcnosti, by sa mohli dohodnúť na aktívnejšom participovaní členiek na samotnej správe, aby vedeli kedy sa začína pripravovať, aby to nebolo vždy len ad hoc a nadviazať hlbšiu spoluprácu, spoločne s odborom a s ostatnými inštitúciami, ktoré sú zodpovední za tému.

Oľga Pietruchoová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uviedla, že Správa sa každoročne pripravuje niekedy koncom marca, kedy sú už štatistické údaje k dispozícii, teda hlavne v priebehu apríla. Vždy sa snažia získať informácie aj od mimovládnych organizácií, čo sa týka ich aktivít a snažia sa ich aj v tom rozsahu, ktoré buď dostanú alebo, ktoré sú verejne dostupné zahrnúť, ale samozrejme nebránia sa tomu a môžu sa aj dohodnúť na nejakom stretnutí. Možno koncom roka si na zasadnutí Výboru odsúhlasiť tému na správu na budúci rok. Dodala, že uvažujú nad témou na budúci rok, politická participácie žien, keďže je sté výročie volebného práva žien.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Skonštatoval, že nie sú žiadne ďalšie pripomienky a tak na návrh pani tajomníčky návrh uznesenia k tomuto bodu je, že Výbor berie na vedomie. Nasleduje hlasovanie aby Výbor zobral na vedomie tento návrh správy. Po hlasovaní skonštatoval, že uznesenie, ktorým Výbor vzal na vedomie návrh Súhrnnej správy o stave rodovej rovnosti za rok 2018 bolo jednomyselne schválené.

3. Výzvy a projekty v oblasti rodovej rovnosti z OP Ľudské zdroje

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Prešiel k ďalšiemu bodu rokovania, ktorým je informácia o výzvach a projektoch v oblasti rodovej rovnosti z operačného programu Ľudské zdroje. K tomuto bodu ste nedostali nejaký písomný podklad, takže tá informácia bude ústna a dal opäť slovo tajomníčke Výboru, pani Pietruchovej.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uviedla, že na každom Výbore by mohli informovať o tom, ako operačný program Ľudské zdroje prispieva k presadzovaniu rodovej rovnosti. Cez implementačnú agentúru bola zverejnená výzva Poradenstvo a osveta v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie. Predložených bolo na výzvu 98 projektov, z toho 40 bolo schválených, 35 zamietnutých, 34 projektov je už zazmluvnených a oblasti pomoci obetiam násilia na ženách alebo domáceho násilia sa špecificky venuje 15 projektov. Uviedla, že sú si plne vedomí a vedomé toho, že tam existujú určité problémy. Snažia sa to riešiť. K výzve bol informačný seminár a pevne veria, že sa to podarí nastaviť takým spôsobom, aby naozaj čerpanie bolo kontinuálne, a aby podporovalo tie služby, ktoré sú poskytované a nerobilo skôr problémy. Uviedla, že ak boli nejaké problémy, tak sa za ne ospravedlňujú, a robia všetko preto, aby sa prístup zlepšil.

Okrem tejto výzvy je už ukončená výzva na podporu flexibilných foriem starostlivosti o deti, to sú takzvané, detské kútiky, ktorých v rámci Slovenska bolo posilnených zhruba 35.

V rámci výzvy sa snažili podporovať aj flexibilné formy zamestnávania pre matky malých detí. Sú si vedomé aj toho, že, že flexibilný alebo skrátený pracovný úväzok nie je trvalé riešenie, ale pre matky malých detí je to veľmi dobré riešenie, aby zostali v kontakte s trhom práce, či už skrátený pracovný úväzok, takzvaná domácka práca alebo „home-working“ alebo zdieľané pracovné miesto, ktoré na Slovensku využíva zhruba iba 7 % žien, avšak vedia, že dopyt je veľký. Žiaľ, táto výzva sa nestretla s veľkým záujmom a boli schválené len 3 projekty, čo teda prisudzujú aj tomu, že jednoducho celá administratíva okolo projektu bola príliš náročná na to, aby sa pomerne malá suma oplatila čerpať. Preto pripravili národný projekt, ktorý bude implementovať ústredie práce alebo teda Úrady práce sociálnych vecí a rodiny, kde sa bude podporovať v priebehu jedného roka pracovné miesto pre matky detí vo veku do 6 rokov, s tým že Úrad preplatí dotáciu vo výške 1,2 násobku minimálnej mzdy, v zmysle celkovej ceny práce na toto miesto a okrem matiek malých detí sa budú podporovať aj tie osoby, v zmysle aktívnych opatrení trhu práce, ktoré sa starajú o závislých členov

a členky rodiny. Predpokladajú, že väčšina z toho bude žien, keďže vedia, že oblasť starostlivosti je stále doménou žien.

Projekt prevencie a eliminácie diskriminácie, ktorý beží v rámci Inštitútu pre výskum práce rodiny má 3 podstatné aktivity. Prvá je všeobecne, rodová rovnosť, vzdelávanie, poradenstvo. Napríklad na budúci rok pripravujú kampaň k stému výročiu volebného práva žien ale aj práca s Inšpektorátmi práce. Pripravujú výskum na tému sexuálneho obťažovania na vysokých školách, čiže je tam priestor aj pre vás na externé expertky a expertov a je tu priestor na zapojenie sa do toho projektu. Druhá aktivita je činnosť spomínaného KMC a tretia aktivita je financovanie nonstop poradenskej linky pre ženy zažívajúce násilie.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podľakoval a dal priestor ďalším otázkam a pripomienkam.

Členka Výboru

Položila otázku k dotácii na tie pracovné miesta ohľadne 1,2 násobku tej minimálnej mzdy. Má pocit, že trochu zostávame pri tej najnižšej minimálnej mzde ako minimálnej, s tým že ona je podľa Zákonníka práce odklasifikovaná, a chcela sa spýtať, či je tam do výpočtu zahrnuté, že 1,2 násobku minimálnej mzdy pre daný klasifikačný stupeň, aby nedochádzalo k nejakému podfinancovaniu týchto žien, ktoré možno sú kvalifikované vyššie, ale dostanú len tú „minimálku.“

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Odpovedala, že to nie je diferencované, avšak samozrejme Zákonník práce platí, takže ženy na tej pozícii musí zamestnávateľ platiť rovnako.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Dodal, že táto dotácia je príspevok na mzdu, teda konečnú výšku mzdy určuje zamestnávateľ, pričom podlieha § 120 Zákonníka práce. Nikto by nemal očakávať, najmä nie súkromný zamestnávateľia, že štát takto prepláca celý náklad na mzdu na pracovníka alebo pracovníčku, pričom ten prináša reálny prínos pre zamestnávateľa. To čo stanovuje MPSVR SR je limit pre podporu, ale samozrejme sa očakáva, že zamestnávateľ s priznanou podporou nebude podhodnocovať platové ohodnotenie svojho zamestnanca. Funkciou tejto dotácie nie je zvýhodňovať jedného zamestnávateľa voči druhému, ale pôsobiť ako vyrovnávacie opatrenie.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uviedla, že na základe výskumov vedia, že vysoko kvalifikované ženy sa z rodičovskej dovolenky vracajú oveľa skôr (14-15 mesiacov rodičovskej dovolenky), takže sa očakáva, že toto opatrenie sa bude týkať najmä nízko kvalifikovaných žien mimo bratislavského kraja. Celková dotácia na mesiac je niečo pod úrovňou 900 €, čo nie je zanedbateľné.

Členka Výboru

Uviedla, že ju absolútne upokojila podmienka ekvivalentnosti, teda by to nemalo mať podnecovací účinok na zamestnávateľov aby obchádzali zákonník práce. Ďakuje za vysvetlenie.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Pripomenul, že jedno z ustanovení Zákonníka práce je nediskriminácia v platovej oblasti, takže v prípade, že nastáva situácia kedy má zamestnankyňa pocit, že je nespravodlivo, teda diskriminačne alebo slabšie ohodnotená v porovnaní s inou zamestnankyňou alebo zamestnancom, tak má samozrejme možnosť obrátiť sa na Inšpektorát práce.

Lýdia Koňáková, členka Výboru

Vyjadrila spokojnosť s ohľadom na informačný seminár, ktorý bol zorganizovaný k implementácii projektov, počas ktorého sa podarilo vyriešiť niekoľko problematických oblastí. Následne vyjadrila návrh, aby počas budúcich zasadnutí Výboru bol vyčlenený čas implementácii ako aj evaluácii projektov, nakoľko pravidelne získavajú nové poznatky a postrehy z implementácie projektov.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uviedla, že ORRRP ako garant výzvy plánuje ku koncu leta pripraviť dotazník k implementácii projektov. Zároveň povzbudzuje, aby v prípade nejakých problémov kontaktovali ORRRP, ktoré rado sprostredkuje diskusiu s Implementačnou agentúrou, pokiaľ to nebude efektívne priamo.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podporil návrh, aby sa Výbor aspoň raz ročne zoberal skúsenosťami z realizácie podporených projektov. Dodal, že takáto spätná väzba je prínosná aj z hľadiska nastavenia kľúčovej Európskej legislatívy, podľa ktorej bude fungovať európsky sociálny fond v ďalšom programovacom období. Následne sa opýtal prítomných, či sú nejaké dodatočné otázky k tomuto bodu programu a poprosil zodpovednú osobu o úvodné slovo k štvrtému bodu programu.

4. Návrhy na zlepšenie financovania MVO pôsobiacich v téme rodovej rovnosti a ľudských práv žien prostredníctvom zmien v dotačnej schéme MPSVR SR na podporu rodovej rovnosti

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uviedla, že téma zlepšenia financovania sa znovu objavuje po piatich rokoch, nakoľko majú navrhovateľky tohto bodu programu pocit, že aj napriek vtedy prijatému uzneseniu, ktoré podporila aj Rada vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny a rodovú rovnosť, nedošlo k zásadným zmenám a opatreniam, ktoré by financovanie zefektívnilo. Zdôraznila, že mimovládne organizácie, pôsobiace v oblasti rodovej rovnosti ľudských práv žien, naozaj patria k hlavným katalyzátorkám zmeny v oblasti rodovej rovnosti, avšak dlhodobo čelia

problémami s udržateľnosťou svojej činnosti a aktivít, a vôbec inštitucionálneho zázemia. Dodala, že potreba zmeny súčasného stavu vychádza aj z viacerých medzinárodných záväzkov SR. Ďalej uviedla, že výšky schválených dotácií sú tak nízke, že to často krát aj jednotlivé MVO odradí od uchádzania sa o tieto dotácie. V súvislosti s čím sa často používa argument, že MVO nemajú záujem o dotácie, avšak ten nezáujem vyplýva zo skutočnosti, že pre mnohé MV sú nastavenia a výšky dotácií likvidačné. K záveru poprosila členku Výboru Alexandru Ostertágovú z Aspektu aby zhrnula hlavné body predloženého odporúčania.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

S počiatku nesúhlasil so zhrnutím bodov ako pani podpredsedníčka poprosila svoju kolegyňu, nakoľko si overil, že materiál bol včas distribuovaný všetkým členom a členkám Výboru a teda je mrhanie časom zhŕňať, niečo čo si všetci mali alebo teda mohli naštudovať. Po krátkej diskusii s viacerými prítomnými členkami súhlasil so stručným zhrnutím.

Alexandra Ostertágová, členka Výboru

Uviedla, že celý obsah odporúčania je postavený na troch pojmoch. Zefektívniť čerpanie, stransparentniť čerpanie a zlepšiť participatívnosť. Bližšie uviedla, že by ocenili ak by hodnotenie dotácií bolo transparentnejšie, bolo k dispozícii verejnosti, prijímateľkám a neschváleným projektom. Navrhujú skvalitniť podmienky odbornosti hodnotenia, pričom sa treba zamerať na odbornosť v téme rodovej rovnosti. Po vzore Ministerstva spravodlivosti navrhujú zahrnúť členky a členov tretieho sektora občianskej spoločnosti. K záveru sa vyjadрила o problematike nejasností finančných obmedzení, omeškaniu platieb dotácií a nedostatku informácií ohľadne nefinancovania určitých rozpočtových položiek.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Otvoril diskusiu k tomuto bodu programu.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Spresnila, že odborné hodnotenie sa vykonáva na Odbore rodovej rovnosti (ORRRP), robia ho dve kolegyne takže z hľadiska odborného hodnotenia je odbornosť zabezpečená. Druhá vec je záverečná komisia, ktorá rozhoduje o financiách, kde je prizvaná a má možnosť vyjadriť sa, ale nemá hlasovacie právo. Dotácie samozrejme podliehajú zákonu o dotáciách. Dodala, že dotačná schéma Ministerstva spravodlivosti, v ktorej sedí v odbornej komisii sa dá brať ako dobrá prax, len tam je potom problém aj s konfliktom záujmov, keďže nie je možné zároveň si podávať projekt a zároveň sedieť v hodnotiacej komisii.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uvítala, že odbor rodovej rovnosti to má v rukách aspoň v prvom kole, avšak zdôraznila, že ide práve o hodnotiacu komisiu, kde nie je žiaden zamestnanec/kyňa z ORRRP, takže odborný hlas z ORRRP je len poradný. Pri rozhodovacom procese nie je žiadna odborníčka alebo odborník v téme rodovej rovnosti alebo ľudských práv žien, ktorí by hlasovali, a to je dôležité v rámci participatívnosti. Dodala, že navrhovateľky odporúčania si uvedomujú, čo

občianska participácia prináša, zároveň, na Ministerstve spravodlivosti sa to podarilo. Do komisie nemusia ísť len ľudia z občianskeho sektora, ale aj z akademickej pôdy a tak ďalej. Zároveň, nie všetky organizácie si podávajú žiadosti naraz, takže aj tu môže nastať cirkulácia. Dodala, že si myslí že ORRRP nemôže mať len poradný hlas ale naopak výrazný hlas. Na záver, s ohľadom na princíp otvoreného vládnutia je dôležité aby výraznejší hlas nemal len ORRRP, ale aj ďalší aktéri.

Viera Petrášová, Združenie lesníčiek, členka Výboru

Podporila požiadavku zvýšenia transparentnosti hodnotenia žiadostí.

Dušana Karlovská, Fenestra, členka Výboru

Uviedla, že i keď na všetky dotácie sa vzťahuje zákon o dotáciách, tak v praktickej rovine sú medzi nimi veľké rozdiely. Problematické v súvislosti s výzvami cez MPSVR SR sú najmä veľmi nízke rozpočtové limity ako aj skutočnosť, že určité položky sú oprávnené v rámci výzvy, ale potom sú vyhodnené, ako neoprávnené.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Zdôraznila, že sa bavila o dotácii na podporu rodovej rovnosti a jeden z veľkých problémov rodovej rovnosti je práve neplatená práca žien. Podľa jej názoru táto dotácia prispieva k neplatenej práci žien, pretože v dotácii nie je možnosť zaplatiť koordináciu človeka, nie je možnosť zaplatiť účtovné služby, všetko čo sa viaže na manažment projektu. Nie sú preplácané žiadne administratívne, kancelárske náklady. Keď si spočítame koľko hodín na tom odpracujeme, tak dotácia, ktorá má podporovať rodovú rovnosť je nastavená tak, ako keby ich núti k neplatenej práci žien, čo považuje za absurdné. Pripomenula metaforu, ktorú použila v roku 2014: „to si naozaj máme sadnúť na stanicu niekde, s notebookom na kolenách, s mojím vlastným a takto pracovať?“

Magdaléna Vášáryová, Živena, členka Výboru

Veľký systémový problém vidí v tom, že o hodnotení rozhodujú komisie, ktoré majú niekoľko členov alebo dokonca niekoľko desiatok členov. To znamená, že nikto, v podstate, nenesie zodpovednosť. Keď potom chcete vedieť, prečo to odmietli, vlastne Vám nemá kto povedať, pretože v podstate za to nie je nikto zodpovedný, pretože je za to zodpovedná komisia.

Lýdia Koňáková, členka Výboru

Dodala k limitom, že sú nižšie ako je minimálna mzda alebo ako stanovuje zákon o dotáciách. Ďalší problém je skutočnosť, že ak potom následne podáme projekt, v rámci iného dotačného mechanizmu, tak my musíme vychádzať z predchádzajúcej mzdovej politiky. Uviedla príklad, že Ministerstvo spravodlivosti má vyššie limity, ale keď bola pod dotáciou Ministerstva práce v takomto limite, tak sa zrazu, že prečo naraz zvyšuje hodinovú odmenu za tú istú prácu.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že sa ukazuje, že pohľady sú rozdielne. Nieкто navrhuje, aby v tých komisiách sedeli ďalší ľudia, iní navrhuje, aby tie komisie práveže vôbec neexistovali a nieкто hovorí, že teda, ten poradný hlas je málo. Myslí si, že ak teda poradný hlas je „len“, tak potom nemá zmysel existencia tohto Výboru a strácajú už takmer hodinu a pol čas, pretože aj tento Výbor je len poradným. Potom nemá zmysel existencia ani Rady vlády, pretože aj tá je len poradným orgánom.

Podľa jeho názoru je oveľa dôležitejšie, či ten, pre koho ten poradný orgán má slúžiť, berie alebo neberie do úvahy návrhy poradného orgánu, a keďže pani riaditeľka Pietruchová povedala, že komisia berie do úvahy odporúčania ORRRP, ako poradného orgánu pre komisiu, tak potom to spĺňa tú svoju úlohu. Vo všeobecnosti si myslí, že je celkom rozumné požadovať väčšiu transparentnosť, čo znamená nejakú spätnú väzbu. K ostatným špecifickým problémom sa nevedel bližšie vyjadriť, nakoľko nespádajú pod jeho agendu. Uviedol, že nesúhlasí s viacerými opatreniami navrhnutými v predloženej odporúčani a určite bude hlasovať proti návrhu uznesenia, avšak tento materiál dá do pozornosti pánovi ministrovi, ako aj pánovi generálnemu tajomníkovi služobného úradu, aby sa zoberali vašimi návrhmi, pretože si myslí, že je ich povinnosťou prejsť si a zvážiť predložené návrhy.

Alexandra Osterágová, Aspekt, členka Výboru

Uviedla, že ju teší, že pán štátny tajomník považuje niektoré odporúčania za dobré, a pripomenula, že tieto odporúčania priniesli na stôl práve na žiadosť pána štátneho tajomníka. Cieľom predložených opatrení je podľa jej slov pomôcť a zlepšiť situáciu.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zareagoval kladne a uviedol, že preto posunie materiál spomenutým osobám. Považuje za rozumný návrh zorganizovať asi teda v gescii ORRRP stretnutie so zástupcami sekcie ekonomiky. V uznesení však navrhujú uložiť ministromi zmenu zákona a podobne. Zopakoval, že za takto naformulovaný návrh nebude hlasovať.

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Myslí si, že zákon by bolo potrebné zmeniť, pretože zákon napríklad hovorí o financovaní činnosti odborných zamestnancov, čiže pokiaľ by sa mali financovať koordinácie a tak ďalej, tak je potrebná zmena zákona. Súhlasí s tvrdením, že výška hodinovej sadzby je nízka, avšak zároveň podotýka, že ide o príspevok na mzdu. Hlavný problém vidí, keď sa projekt, ktorý má rozpočet 20 000 € zoškrtať na 7 000 €, ale musí sa implementovať v plnej výške. To je jednoducho nonsense. Zmenu zákona ako navrhuje toto uznesenie vníma ako nemožnú. Realnejšie vníma zmenu vyhlášky, do ktorej vie dať ORRRP návrh na zmeny.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Privítala možnosť zmeny vyhlášky zohľadňujúcej vybrané aspekty preloženého odporúčania. Nesúhlasí s tým, že hodinová sadzba je len dotácia, nakoľko si myslí, že ako MVO nemajú na Slovensku iné možnosti získania finančných prostriedkov. Následne zopakovala niektoré svoje postoje prezentované vyššie. Na záver uviedla, že dnešná situáciu ju núti, aby človeku s 20 ročnou praxou dala 3,50 € na hodinu, čo urobiť jednoducho odmieta.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že absolútne súhlasí.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Doplnila viacero príkladov pod-financovania projektov a nadväzujúcich problémov aj s čerpaním prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Znovu ubezpečil, že posunie informácie ďalej a zabezpečí aby sa zorganizovalo stretnutie s navrhovateľkami týchto opatrení, aby si mohli prejsť opatrenie po opatrení a vypočúť si argumenty sekcie ekonomiky.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR spolu s Oľgou Pietruchovou, tajomníčkou Výboru pre rodovú rovnosť pripravovali na mieste formuláciu uznesenia. Nasledovalo hlasovanie o aktuálnom znení návrhu, ktoré bolo hlasovaním prijaté.

5. Vyjadrenie výboru k uzneseniu Národnej rady SR č. 1697 k procesu ratifikácie Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilí na ženách a domácomu násilíu a o boji proti nemu Slovenskou republikou (tlač 1409) zo dňa 29. marca 2019

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vyzval na otvorenie ďalšieho bodu programu.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Uviedla, že celá občianska komora Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, takisto viaceré členky tohto Výboru, ako aj jednotlivých Výborov, ako je Výbor pre práva dieťaťa a iní v otvorenom liste, ktorý zaslali aj do Národnej rady Slovenskej republiky, vyjadrili hlboké znepokojenie, že namiesto progresu smerom k ratifikácii Istanbulskeho dohovoru dochádza k opačným postupom. Domnieva sa, že Výbor by sa mal vyjadriť k tomu čo sa udialo v Národnej rade. Dodala, že argumentácia, ktorá bola počas rozpravy použitá proti Istanbulskému dohovoru, bola založená na mnohých mýtoch a skresľujúcich faktoch. Pripomenula, že Komisár Rady Európy pre ľudské práva povedal, že ľudsko-právny svet nesmie mlčať, pokiaľ ide o situáciu v súvislosti s Istanbulským dohovorom.

Mária Raučinová, členka Výboru

Prezentovala, že päť mimovládnych organizácií nepodporujú predložené vyhlásenie a požiadala, aby Výbor uviedol do zápisu ich spoločné stanovisko.

Adriana Mesochoritsová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Dodala, že keď hovoríme o mýtoch a nepravdách, ktoré sa šíria o Istanbulskej dohovore, tak si myslí, že práve politickí predstavitelia a predstaviiteľky by mali končne prevziať zodpovednosť za ich zastavenie a vyzýva k zmierovaniu toho napätia, a k tomu, aby sa to naozaj vysvetľovalo tak, ako sa má.

Marián Filčík, člen Výboru

Ako zástupca gestora ratifikácie „Istanbulskej dohovoru“ uviedol, že fakt je, že v NR SR odznali niektoré argumenty, ktoré gestor vníma ako nie celkom pravdivé. Výbor GREVIO, ktorý bol v pléne NR SR kritizovaný, vydal niekoľko správ aj voči veľmi sociálne konzervatívnym krajinám, ako Turecko a Albánsko. Tieto správy sa dajú pozrieť. Nenájdete tam nič o voľbe, slobodnej voľbe rodu či pohlavia, o manželstvách či adopciách homosexuálnymi párami ani nič podobné. Všetky tieto správy sa týkajú len násilia na ženách, domáceho násilia na ženách, mužoch a deťoch.

Mária Raučinová, členka Výboru

Zmenila názor a želala si prečítať spoločné stanovisko, ktoré priniesla so sebou. *„Rozhodnutie Národnej rady Slovenskej republiky o zastavenie ratifikácie Istanbulskej dohovoru, považujeme za normálny demokratický postup v krajine. V parlamente k nemu prebehla príslušná diskusia. Samotný dohovor, v určitých častiach, vyvoláva kontroverzie. Neexistuje na ňom oficiálna zhoda spoločenská ani politická, preto Slovensko nie je pripravené ho ratifikovať. Naopak, k zhode došlo v prípade Zákona o obetiach trestných činov, ktorý rieši násilie komplexne, nie len na ženách či na základe rodového vnímania. Tento zákon je podľa nás potrebné dôsledne implementovať, a tak účinne bojovať proti násiliu. Tak potrebovala som to prečítať preto, lebo potom niekedy sa spochybňuje to, že ten, kto nie je za Istanbulskej dohovor, že v skutočnosti si želá, aby toto násilie sa páchalo, takže v nijakom prípade, to nie je náš prípad. Naopak, naše organizácie, teda, konkrétne pracujú na tom, aby toto násilie sa čoraz viac, teda, zmenšovalo a mizlo v našej spoločnosti.“*

Oľga Pietruchovej, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Chcela upriamiť pozornosť na stránku Rady Európy, na ktorej spracovali publikáciu o faktoch a mýtoch, ktorá je aj preložená do slovenčiny. Publikácia bude zverejnená aj na stránke www.gender.gov.sk Upozornila, že došlo k určitým zmenám vyhlásenia s ohľadom na nerealizovateľnosť určitých úloh, najmä pánom ministrom. Dodala, že v prípade, že toto vyhlásenie neprejde ako uznesenie Výboru, tak je možnosť predložiť vyhlásenie ako uznesenie Komory mimovládnych organizácií. Na to je potrebných 9 hlasov.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že ako zástupcovia Štátnej správy, keďže nezastupujú sami seba, ale štátne inštitúcie, ministerstvá, ktoré nás delegovali, tak vzhľadom na to, že ide o rozhodnutie parlamentu, tak ako predstavitelia Štátnej správy, nemajú možnosť podporiť takéto

vyhlásenie. Dodal, že, že keby vykonával svoj parlamentný mandát, tak si myslí, že by za takéto rozhodnutie v parlamente nehlasoval.

Po drobných technických diskusiách nasledovalo hlasovanie o aktuálnom znení vyhlásenia.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že za návrh uznesenia hlasovalo 16 členov/niek z 30 prítomných, takže skonštatoval, že uznesenie v pozmenenej podobe bolo schválené ako uznesenie výboru. Navrhol prejsť k poslednému, šiestemu, bodu programu.

6. Rôzne

Magdaléna Vášáryová, Živena, členka Výboru

Upozornila, že rok 2019 je 150. výročie od založenia prvého ženského spolku ŽIVENA a pozvala prítomných na predstavenie prvej súbornej knihy o histórii spolku ŽIVENA. Dodala, že práve Živeniarky, sa zásadne spôsobom pričínili o to, že sme mali, a že sme dostali volebné práva už v tom rozhodnutí v roku 1919.

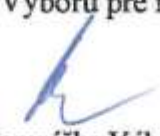
Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Zagratulovala ŽIVENE a dodala, že z hľadiska stého výročia je dôležité sa o to zaujímať, v Aspekte existuje publikácia História žien. Následne informovala o aktuálnom dianí v agende rodovej rovnosti a o aktuálnych aktivitách ORRRP.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uzavrel zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť.

Za správnosť:

Oľga Pietruchová, tajomníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Overila:

Adriana Mesochořitisová, podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť

Schválil:

Branislav Ondruš, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predsedajúci rokovaniu